

C8 *VP*-version

MSS: *V*: Vat. Reg. lat. 230 f. 69va-b, *P*: Paris lat. 13368 f. 213va
the parts {in parentheses} are *V*-additions.

together with C8 *QA*-version

MSS: *Q*: Paris lat. 17813 f. 53rb, *A*: Assisi 573 f. 45rb

Sanis¹ **namque**(75.5). [**Hic**²] probat a par/tibus / contrariorum quod non est necesse, si unum contrarium sit, et reliquum esse, [sic]:
IV69vbl/ Quia necessarium `non` est si sanitas est aegritudinem esse, et si albedo / est nigre/dinem esse. Quod ostendit his verbis: **Sanis quidem omnibus** {*existentibus, id est si omne* /³ *animal est sanum,*} **sanitas erit**⁴⁵ id est omnibus animalibus existentibus / sanis / sanitas quidem erit per simplex esse, **languor**⁶ **vero**⁷ **non erit** per / simplex esse / {*manente prima concessione, scilicet quod omne animal sit sanum.*}

Hic videtur posse / probari quod liber denegat, scilicet quod
(g') omnibus / existentibus sanis languor⁸ [non] erit, /
sic. Si (g'1) omnia⁹ animalia sunt / sana,
(g'2) omne animal est sanum,
et, si (g'2) hoc est,
tunc (g3') quoddam / sanum¹⁰ est aegrum,
et, si / (g3') hoc est, (g'4) quoddam animal est aegrum,
et, si (g'4) quoddam animal est aegrum,
tunc (g'5) aegri/tudo / est.

[] Sed sic determinandum est. Nihil dicitur
si (g'2) omne animal est sanum,
(g'3) quoddam aegrum¹¹ / est sanum, /
quod, quando dicimus (g'2) 'omne `animal` est sanum', ibi removemus
aegritu/dinem ab *omni animali*; et ita / non est vera [illa¹²] consequentia
quae dicit

si (g'2) omne animal / est sanum,
(g'3) quoddam aegrum est sa/num.

1 Sanis] Sanu(m) V

2 h(ic) V, om. P

3 omne / + a V

4 erit P] est V

5 erit + langor(!) quidem non erit P

6 languor] langor P, languorum V

7 vero V] quidem P

8 languor V] langor P

9 omnia animalia sunt / sana P, omnibus animalibus existentibus sanis V

10 sanum est aegrum V] aegrum est sanum P

11 aegrum est sanum P] animal est aegrum V

12 illa V, om. P

{Quod liber (75.6) dicit: albedo posita non ponit nigredinem. Quod quidam sic putant / falsificare.

Si albedo est, contrarium nigredini est;
et, si contrarium nigredini est, nigredo est. /

Non sequitur probatio. Si, quia [nigredo non est, contrarium nigri(!) non est, et, quia] contrarium nigredini¹³ / est, <nigredo est, quia nigredo non est, contrarium nigredini non est>. Sed, si nigredo non est, contrarium nigredini¹⁴ non est. Planum¹⁵ enim est quod, si nigredo non est, / nihil est ei¹⁶ contrarium. [] Quae consequentia sic determinant. Si albedo est contrarium / nigredini¹⁷ est, id est res est cum illa proprietate ita quod nullam vim facias in illa / proprietate quae designatur per ‘contrarium nigredini, bene sequitur; si vero vim facias in contrarium / nigredini¹⁸, nihil sequitur. Potest enim albedo esse ita quod non habebit contrarietate / respectu nigredinis, quia nigredo non existeret.

Vide etiam quod, si aliquis sic inte//ligat:

si albedo est, contrarium nigredini¹⁹ est,
id est res illa est et talis quod est contraria²⁰ / nigredini,
duo consequentia facit sequi ex uno antecedenti, scilicet quod res est et quod / est contra nig(redini); et ita est multiplex prob(atio); quare non est facienda vis in contrarium / nigredini²¹. [] Idem est in istis:

si est homo, est species;
si etiam animal est, genus etc.

Sed²² videtur / quod bene sequitur in veritate:

si (g'2) omne animal est sanum, (g'3) quoddam aegrum

est sanum.

Quod sic patet. / Si (g'3) quoddam animal <est> aegrum, tunc,

si (g'2) omne animal est sanum,

(g'3) quoddam aegrum est sanum.

Sed, quando Aristoteles dicit / quod

(g*) si omne animal sit sanum, languor non erit,

voluit pro certo verum esse omne / animal esse sanum; et ideo, manente illa concessione, non remanet languor. [] Quae / consideratio non potest esse in

13 nigredini] nigri V

14 nigredini] nigri V

15 Planum] plani V

16 ei contrarium] ea 9t(ra)ria e(st) V

17 nigredini] nigri V

18 nigredini] nigri V

19 nigredini] nig(ri) V

20 contraria] 9t(ra)ria(m) V

21 nigredini] nig(ri) V

22 Sed videtur] Si uid(e)am(us) V

huiusmodi²³ consequentiis

si (d1) omne animal est homo, (d2) omnis asinus est / homo.

Si enim concederemus ita esse confirmando quod (d1) omne animal sit homo, non sequitur post/ea (d2) omnis asinus est homo,

quia, ubi confirmavimus omne animal esse hominem, ibi concessi/mus perire²⁴ omnes res sub *animali* praeter *hominem*. Unde dubitando, non confir/mando, accipitur prior propositio. Ad quod utile est scire quod 'si' haec coniunctio, quando dicitur / continuativam, `tunc' facit dubitationem, quasi dicat

si hoc est quod dubium est, tunc est illud; /

quando autem est subcontinuativa, tunc facit certitudinem, et valet idem quod / 'quia', quasi dicat

si hoc est quod verum est, (quod [verum] est quia hoc est), est illud.

Et in his continua/tiva

si (d1) omne animal est homo, (d2) omnis asinus est homo

quae²⁵ consequentia vera est, et omnes huiusmodi / per se factae.}

Similiter, cum omnes sint albi, albedo quidem erit, [sed] nigredo suum contrar/ium non erit.

²³ huiusmodi] h(uius) mo(d)is V

²⁴ perire + oes V

²⁵ quae] q(ua) V

¶¶ **Sanis namque**(75.5). Vere si unum contrarium sit, / non est necessarium reliquum / esse, quia si sanitas sit²⁶, non est necessarium esse languorem; / et, si albedo / sit²⁷, non est necessarium esse nigredinem. A partibus. Et hoc est: **Sanis / nam[que] [omnibus]** / id est si omne animal est sanum, **sanitas [quidem] erit** in omni animali, **lan/guor / non erit** id est nullum animal erit aegrum²⁸.

Videtur hoc falsum / esse quod liber / dicit. Nam, animalibus²⁹ omnibus existentibus sanis, omne animal erit sanum; et, / si omne animal erit sanum, / quoddam³⁰ aegrum erit sanum; et, si quoddam aegrum³¹ erit / sanum, quoddam / sanum est aegrum³²; et, si hoc est, tunc aegritudo inest cuidam; et ita / aegri/tudo est. Igitur, si omnes sunt sani, aegritudo [est].

[] Sed illa consequentia / non / sequitur

Si (g'2) omne animal est sanum,

(g'3) quoddam³³ aegrum est sanum.

Nam, cum ipse / dicit (g'2) 'omne / animal est sanum', concedit³⁴ sanitatem inesse omni³⁵ / animali; et postquam sanitas / inest³⁶ omni animali, in nullo erit aegritudo; / et ita non sequitur

Si (g'2) omne animal est / sanum,

(g'3) quoddam `ae`grum est sanum'.

Tamen / quando dicimus

Si (g'2) omne animal est sanum,

(g'3) quoddam³⁷ aegrum³⁸ / est sanum,

si volu/mus *animal* in sua proprietate retinere in nostro intellectu, **IA45val** scilicet quod³⁹ in quibusdam / suis inferioribus habet *aegritudinem*, in aliis

26 sit A, `÷´ Q

27 sit A, ÷ Q

28 egru(m) Q, eger A

29 animalibus omnibus Q, omnibus animalibus A

30 q(uod)da(m) egru(m) Q, q(ui)da(m) eger A

31 egru(m) Q, eger A

32 egr(um) Q, eger A

33 q(uod)da(m) egr(um) Q, q(ui)da(m) eger A

34 - concedit] co(n)cedat a.c. Q

35 o(mn)i Q, o(mn)i(n)o A

36 i(n)÷ Q, e(st) / i(n) A

37 q(uod)da(m) A, q(ui)da(m) Q

38 egr(um) Q, eger A

39 q(uod) i(n) Q, (et) A

sanitatem; et [ita] tamen / sub / conditione ponimus

Si omne animal est sanum,

manente animali / in sua proprietate,
quoddam⁴⁰ / aegrum⁴¹ est sanum,

bene sequitur, sicut ista

si⁴² / (d1') omne animal est asinus,

(d2') omnis homo est / asinus.

Sed hoc modo non est hic accipiendum⁴³. /

¶ **Similiter autem cum omnes⁴⁴ albi sint, albedo quidem erit, nigredo non / erit(75.6).**

Quidam tamen volunt probare

(g*') Si albedo est, / nigredo est, /

hoc modo. Si albedo est, tunc quaedam⁴⁵ res est quae habet contrarietatem / respectu / nigredinis; et, si quaedam res est quae habet contrarietatem respectu ni/gredinis, / tunc est quaedam res habens contrarietatem respectu⁴⁶ nigredinis; et, si⁴⁷ quaedam⁴⁸ res / est habens / contrarietatem⁴⁹ respectu⁵⁰ nigredinis, tunc nigredo est, / quia, si nigredo non⁵¹ est, nec est⁵² res habens⁵³ / contrarietatem respectu nigredinis. / Et ita⁵⁴ volunt probatum⁵⁵ esse

(g*') Si albedo est, / nigredo est.

□ Sed fallit argumentatio⁵⁶. / Prima consequentia⁵⁷ determinanda⁵⁸ est

40 q(uod)da(m) A, q(ui)da(m) Q

41 egr(um) Q, eger A

42 Si / o(mn)e Q, sigo'e A

43 accipiendum + ÷ A

44 o(mn)e(s) Q, o(mn)is A

45 q(uae)da(m) Q, q(uod)da(m) A

46 respectu nigredinis A, rei nig() Q

47 si Q, sic A

48 quaedam res est Q, est quaedam res A

49 c(on)t(ra)rietat(em) A, c(on)t(ra) Q

50 respectu nigredinis A, rei nig() Q

51 non est] est non *et transportanda indicavit* A

52 e(st) res h(abe)ns c(on)t(ra)rietate(m) respectu nig8re)dini^s A, res h(abe)m(u)s / 9t(ra)rietate(m) rei nig() ÷ Q

53 habens, h(abe)m(u)s Q

54 ita Q, sic A

55 probatum esse Q, esse probatum A

56 arg(umen)tatio A, argum(en)tu(m) Q

57 c(on)seq(ue)ntia A, 9sa Q

sic. / Si⁵⁹ per contrarium nigredinis⁶⁰ nullam / faciat positionem, [sed] simpliciter deter/minationem, tunc satis potest sequi prima consequentia; si vero positionem⁶¹ / faciat, non sequitur. Item secunda consequentia, si⁶² hoc modo accipit consequens primae / consequentiae, sic⁶³ sequitur ex prima propositione, ita scilicet quod `per` contrarium / nigredinis / non faciat positionem, et ex eo inferat

quaedam res [est] habens⁶⁴ contrarietatem /
respectu nigredinis,

si tota determinatio referatur / ad subiectum, sicut est / in suo antecedenti, tunc bene sequitur; si vero ad praedictum, nullo modo. Item / tertia⁶⁵ consequentia, quae dicit

si quaedam res est habens / contrarietatem
respectu nigredinis,
tunc nigredo est,

nullo modo sequitur. /

58 determinanda est sic *Q*, sic determinanda est *A*

59 Si p(er) *Q*, sup(er) *A*

60 nigredinis *A*, nig() *Q*

61 p(ositi)o(n)e(m) *A*, pon(er)e *Q*

62 si h(oc) m(do) *Q*, h(ic) si *A*

63 sic *Q*, sic(ut) *A*

64 h(abe)ns *A*, h(abe)m(u)s *Q*

65 t(er)cia *Q*, tcia *A*